

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 13.06.2022 § 49

§ 49

Edustajan nimeäminen ja toimiohjeen antaminen Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän yhtymäkokoukseen 22.6.2022

Valmistelijat / lisätiedot:
Kattelus Johanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimeää Espoon kaupungin edustajaksi Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän yhtymäkokoukseen 22.6.2022 Juha-Pekka Strömbergin tai hänen määräämänsä sekä antaa yhtymäkokousedustajalle toimiohjeeksi kokouksessa:

1
kannattaa, että tarkastuslautakunnan tarkastuskertomus merkitään tiedoksi

2
kannattaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vahvistamista ja hallituksen esitystä tilikauden tuloksen käsittelyksi

3
kannattaa vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille

4
kannattaa hallituksen esityksiä ja jatkotoimia sen saavuttamiseksi, että kuntayhtymän kiinteistöomaisuus realisoidaan

sekä:

5
kannattaa muita esityslistan mukaisia esityksiä

6
harkintansa mukaan toimia yhtymäkokouksessa edellisissä ja muissa mahdollisesti esille nousevissa asioissa siten, että varmistetaan Espoon kaupungin kokonaisuus.

Käsittely

Lahtinen poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (Hallintolaki 5 luku 28 § 1 mom. 5 kohta).

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoon kaupunki kuuluu Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymään (jatkossa Ridis), joka järjestää päihdehuollon palveluita ensisijaisesti jäsenkuntien asukkaille.

Ridiksen jäsenkunnat ovat Askola, Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Iitti, Järvenpää, Karkkila, Kerava, Kouvola, Lohja, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Orimattila, Pornainen, Pukkila, Tuusula, Vantaa ja Vihti. Vuoden 2019 alusta Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen ja Tuusula siirsivät sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle, eivätkä ne siksi enää ole käyttäneet Ridiksen palveluja aiempaan tapaan.

Kuntayhtymän peruspääomasta Espoon osuus on 11,5 %. Suurin osuus on Vantaan kaupungilla (17,5 %) ja muita suurimpia omistajia ovat mm. Helsinki (9,5 %), Lohja (9,5 %) ja Hyvinkää (7,7 %).

Yhtymäkokous

Yhtymäkokouksen asialistalla ovat mm. seuraavat asiat:

- Vuoden 2021 tilintarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus
- Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 2021 hyväksyminen ml. päätös tilikauden tuloksen käsittelystä
- Vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille
- Kuntayhtymän omaisuuden realisointi.

Tilintarkastuskertomus vuodelta 2021

Ridiksen tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, HT Mark Lassfolk. Tilintarkastuskertomuksen 12.4.2022 mukaan tilintarkastaja esittää tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille yhtymähallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2021.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021

Tarkastuslautakunta on 12.4.2022 antanut yhtymäkokoukselle arviointikertomuksen vuodelta 2021. Arviointikertomuksessa todetaan, että tilikauden tulos muodostui alijäämäiseksi, vaikka talousarvio oli laadittu ylijäämäiseksi; ja että jäsenkunnat käyttävät palveluita omien strategioidensa mukaisesti sitoutumatta minkäänlaiseen vuotuisen hoitopäivien vähimmäismäärään. Kuntayhtymän resurssien mitoittaminen jäsenkuntien tarpeita vastaavaksi on tällöin ollut vaikeaa samalla, kun pandemia on vaikuttanut kysyntään.

Arviointikertomuksen mukaan toiminnan jatkokehittämistä tulee hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä ja sen jälkeen tehdä yhteistyössä julkisyhteisöasiakkaiden kanssa. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kuntayhtymän toiminta siirtyy lähtökohtaisesti kuudelle hyvinvointialueelle. Ridiksen johto on ajanut vaihtoehtoa, jossa toiminta siirtyisi kokonaisuudessaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle, jonka alueella päihdehoitokeskus sijaitsee. Ridiksen kiinteä omaisuus ei kuitenkaan siirry hyvinvointialueille, jolloin vaihtoehtoina ovat omaisuuden myyminen ja kuntayhtymän purkaminen tai sen perussopimuksen muuttaminen niin, että sen tehtäväksi jää kiinteistöjen omistaminen ja vuokraaminen.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2021

Kuntayhtymän tuottamien päihdepalveluiden kysyntä on pysynyt lähes ennallaan viime vuosina. Vuonna 2021 käyttöaste oli 73,7 %, Vuonna 2020 käyttöaste oli 75,6 %, v. 2019 käyttöaste oli 74 %. Käyttöasteen pieni lasku vuoteen 2020 selittyy sillä, että ulosmyyntiä jouduttiin rajaamaan merkittävästi. Ulkopaikkakuntalaisia olisi pystytty ottamaan enemmän hoitajaksoille ja kysyntää oli, mutta ulosmyynnin rajoitukset estivät myynnin ulkopaikkakuntalaisille. Kun verrataan vuotta 2021 vuoteen 2020 jäsenkuntien ostamien hoitopäivien osalta, ei ole nähtävissä mitään merkittäviä tai hälyttäviä poikkeamia. Helsinki oli hieman laskenut ostamiensa hoitopäivien määrää, mutta taas vastaavasti Espoo ja Vantaa hieman lisänneet ostamia hoitopäiviä. Ulosmyynnin merkittävä suunnitelmallinen laskeminen selittää käyttöasteen pysymisen n. 70 % prosentissa.

Vuonna 2021 hoitopäivien määrä oli 14 524. Tavoitetta oli hiukan laskettu aikaisemmista vuosista 15 500 hoitopäivään ja siitä jäätiin 976 hoitopäivää. Koko vuoden käyttöasteeksi saatiin 73,7 %, joka oli 1,9 %-yksikköä matalampi kuin vuonna 2020. Tämä johtui ulosmyynnin merkittävästä vähentämisestä. Toimintatuottoja saatiin 2 872 325,47 euroa ja toimintakulut olivat 2 968 247,49. Toimintakatteeksi tuli siten -95 922,02 euroa. Poistojen ja varausten lisäysten ja vähennyksien jälkeen tilikauden tulos muodostui 156 872,61 euroa alijäämäiseksi. Muodostunutta alijäämää selittää ulosmyynnistä saadut vähäiset tulot, jotka vähenivät merkittävästi edellisvuoteen verrattuna. Vajetta muodostui 187 303,70 euroa, jota ei ollut budjetissa huomioitu. Metsämyyntitulot jäivät myös puoleen budjetoidusta, koska metsänhoitaja vaihtui, eikä uusi metsänhoitaja ollut tietoinen tästä vuosittaisesta tavoitteesta puunmyynnin suhteen. Koronaviruspandemia lisäsi hoitotarvikkekuja merkittävästi ja se osaltaan vaikutti myös tilikauden tulokseen.

Kiinteistöomaisuuden realisointi

Sote-uudistuksessa Ridiksen tehtävät siirtyvät jäsenkuntien sijainnin mukaan määräytyvälle hyvinvointialueelle. Vapaaehtoisen kuntayhtymän kuten Ridiksen omistamat kiinteistöt eivät kuitenkaan siirry hyvinvointialueelle osana sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimintaa. Pääsääntönä on, että vapaaehtoisten kuntayhtymien omistukseen jäävät kiinteistöt vuokrataan vähintään 3+1 vuoden ajan sote-toimintaa jatkavalle hyvinvointialueelle.

Tämä merkitsee käytännössä sitä, että vaikka toiminta siirtyy, Ridiksen omistukseen jäävät kaikki nykyiset kiinteistöt ja tilat. Sen tehtäväksi jäisi ainoastaan hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen omistaminen. Siksi on päätettävä siitä, miten kuntayhtymä toimii omistamiensa kiinteistöjen ja tilojen kanssa.

Jäsenkuntien ei ole tarkoituksenmukaista jäädä omistamaan pelkästään kiinteistöjä omistavaa kuntayhtymää järjestämisvastuun siirtymisen jälkeen. Kuntayhtymä on tapa järjestää kuntien yhteistoimintaa, eikä se ole tarkoituksenmukainen pelkän kiinteistöomaisuuden hallintamuoto. Kuntayhtymän 19 jäsenkunnan ei myöskään kannata jäädä muulla tavoin yhteisomistamaan kuntayhtymän kiinteistöjä, jotka sijaitsevat Hyvinkäällä, vaan kuntayhtymän kiinteistöt kannattaa myydä ja kuntayhtymä purkaa.

Yhtymäkokous päätti ylimääräisessä kokouksessa 6.4.2022 kehottaa kuntayhtymän hallitusta ja toimivaa johtoa valmistelemaan kuntayhtymän kiinteistöomaisuuden realisoinnin vuoden 2022 aikana päätettäväksi.

Tarjouspyyntö kuntayhtymän rakennuksista määräaloiheen lähetettiin eri sijoitusyhtiöille BDO:n toimesta. Kuntayhtymä ei saanut yhtään tarjousta määräaikaan mennessä. Kuntayhtymä on lisäksi pyytänyt tarjouksia neljästä eri metsäalueesta: Ketola 21,19 ha, Laitila 282 ha, Suonpää 55 ha ja Päättös 13,1 ha erikseen myytävänä kohteina tai kokonaisuutena. BDO on toimittanut tiedon myytävistä metsäalueista rahastoille. Lisäksi tarjouspyyntö on julkaistu Helsingin Sanomissa 22.5.2022. Tarjouspyyntö aineistoiheen lähetettiin myös jäsenkunnille suoraan sähköpostitse 18.5.2022. Tarjouksia saapui määräaikaan mennessä 9 kappaletta, yksi tarjous saapui määräajan jälkeen. Tarjouksien vertailu ja yhteenveto sekä ehdotus käsitellään yhtymäkokouksessa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Kokouskutsu 22.6.2022 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
- 2 Tilintarkastuskertomus 2021 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
- 3 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2021 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
- 4 Henkilöstökertomus 2021 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
- 5 Tilinpäätös 2021 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä

Oheismateriaali

Tiedoksi